

شوه نامه اجرایی آیین نامه و مقررات آموزشی

دوره دکتری تخصصی

اداره کل تحصیلات تکمیلی

دانشگاه ارومیه

ارومیه، بهشت ۱۳۹۴

به نام خدا

این شیوه‌نامه شامل چکیده‌ای از آیین‌نامه‌ها، مقررات و مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و نیز گزیده‌ای از مصوبات و دستورالعمل‌های شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارومیه می‌باشد. امیدوار هستیم که رعایت مفاد این شیوه‌نامه، ضمن ایجاد نظم بیشتر، باعث تسهیل در امور و ارتقاء کیفی دوره‌های تحصیلات تکمیلی گردد.

نظر به اینکه با پیدایش شرایط جدید، مصوبات قبلی مورد بازنگری و اصلاح قرار می‌گیرند، از کلیه همکاران گرانقدر و دانشجویان عزیز و سایر استفاده‌کنندگان از این شیوه‌نامه درخواست می‌شود جهت اطلاع از آخرین مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی به تارنمای تحصیلات تکمیلی مراجعه نمایند.

اداره کل تحصیلات تکمیلی

اردیبهشت 1394

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D)

مصوبه نهایی جلسه 775 مورخ 1389/8/8 شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

فصل اول: مقدمه

رشد پر شتاب علم و فناوری و تحولات عظیم اجتماعی و اقتصادی به ویژه اهداف برنامه‌های توسعه و سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران، شرایطی را برای دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی پدید آورده است که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای ایجاد تحول راهبردی در علم و فناوری و توجه بیشتر به پژوهش، تربیت نیروهای متعهد، متخصص و ماهر را از طریق تنوع در شیوه پذیرش دانشجو در دوره دکتری، در صدر اولویت‌های کاری خود قرار داده است.

برای نیل به اهداف پیش‌روی، آخرین آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری، مورد تجدید نظر قرار گرفت و در نهایت، پس از جمع‌آوری نظریه‌های کارشناسی و بررسی در جلسات مختلف کارگروه آموزشی، آیین‌نامه جدید دوره دکتری به دو شیوه "آموزشی - پژوهشی" و "پژوهشی" تدوین شد. لازم به تأکید است که برگزاری هر یک از شیوه‌ها، صرفاً با مجوز شورای گسترش آموزش عالی مجاز خواهد بود، البته در شیوه پژوهش‌محور، طرح‌های پژوهشی، پس از تصویب در کمیته‌های تخصصی و تعیین کارفرمای مشخص و پیش‌بینی اعتبارات آن که باید از اعتبارات خارج از موسسه تأمین شده باشد، اجرا خواهد شد.

ماده 1: تعاریف

برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این شیوه‌نامه به کار می‌روند:

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است؛

دانشگاه: منظور دانشگاه ارومیه است؛

دوره دکتری: منظور دوره دکتری تخصصی (Ph.D) است؛

گروه: منظور کوچکترین واحد سازمانی آموزشی یا پژوهشی دانشگاه است؛

شورا: منظور شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است؛

آیین نامه: منظور آیین نامه دوره دکتری، مصوب جلسه 775 مورخ 1389/8/8 شورای برنامه ریزی آموزش عالی است؛

دانشجو: فردی است که پس از گذراندن کلیه مراحل لازم با رعایت مقررات مدون وزارت و دانشگاه ثبت نام رسمی نموده است؛

طرح پژوهشی تقاضا- محور: منظور طرح پژوهشی دارای کارفرمای مشخص است که برابر قرارداد، اجرای آن به موسسه واگذار و اعتبارات کامل پروژه به همراه هزینه های نظارت بر آن توسط کارفرما تأمین و نتیجه کار نیز تحویل گرفته می شود؛

کمیته راهبری: منظور کمیته ای است که هدایت رساله دانشجو را در شیوه آموزشی-پژوهشی، استاد راهنما و دو نفر عضو هیئت علمی با انتخاب گروه و در شیوه پژوهشی، مسئول گروه، معاون پژوهشی و کارفرما بر عهده دارد.

ماده 2: دوره دکتری

دوره دکتری بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک تحصیلی می انجامد و رسالت آن تربیت افرادی است که با نوآوری در زمینه های مختلف علوم و فناوری، در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش موثر باشند. این دوره به دو شیوه "آموزشی-پژوهشی" و "پژوهشی" برگزار می شود.

تبصره 1: موسسه های پژوهشی با داشتن برنامه پنج ساله مصوب هیئت امنا و زیرساخت های لازم و تبدیل پژوهش های مورد نیاز دستگاه های متقاضی به پروژه های پژوهشی می توانند دوره دکتری پژوهشی را اجرا کنند و دانشگاه ها نیز به ازای هر 5 نفر دانشجوی دکتری آموزشی-پژوهشی می توانند یک نفر

دانشجوی دکتری به شیوه پژوهش - محور جذب کنند، مشروط براین که استاد راهنما طرح پژوهشی تقاضا محور داشته باشد.

ماده ی 3: شرایط پذیرش

الف) داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی؛

ب) داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و یا دکتری حرفه‌ای دامپزشکی مورد تایید وزارت؛

ج) داشتن صلاحیت علمی؛

د) داشتن توانایی در زبان خارجی.

تبصره 2: نحوه احراز صلاحیت علمی و توانایی در زبان خارجی بر اساس آیین‌نامه‌های نیمه‌متمرکز ورودی دکتری مصوب وزارت تعیین می‌شود.

ماده 4: استاد راهنما

مسئولیت راهنمایی هر دانشجو از ابتدا بر عهده استاد راهنما است که به درخواست دانشجو از میان اعضای هیئت علمی با مرتبه استادیاری و بالاتر و با موافقت عضو هیئت علمی و تأیید شورای تخصصی گروه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده در قالب ظرفیت عضو هیئت علمی تعیین می‌شود.

تبصره 3: ظرفیت پذیرش دانشجو توسط استاد راهنما در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می‌شود.

تبصره 4: استاد راهنما باید حداکثر تا پایان نیمسال اول سال تحصیل دانشجو، تعیین شود. تا زمانی که استاد راهنما تعیین نشده است، مدیر گروه وظایف استاد راهنما را بر عهده خواهند داشت.

تبصره 5: در صورت نیاز، بنا به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه، مسئولیت راهنمایی رساله دانشجو را دو یا سه استاد راهنما (مشروط بر اینکه استاد راهنمای اول "اصلی" حداقل 51 درصد مسئولیت هدایت رساله را بر عهده داشته باشد) به طور مشترک عهده دار می‌شوند.

تبصره 6: در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه می‌توان از میان اعضای هیئت علمی دانشگاه با مرتبه استادیاری و بالاتر با حداقل دو سال سابقه تدریس آموزشی یا پژوهشی در دانشگاه یک یا دو استاد مشاور برای هدایت دانشجو تعیین کرد.

تبصره 7: در شرایط خاص و بنا به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، انتخاب استاد راهنمای دوم یا سوم و مشاورها از بین متخصصان (با مدرک دکتری) شاغل در یکی از ادارات و سازمان‌های دولتی خارج از دانشگاه نیز بلامانع است.

تبصره 8: شرایط تدریس و راهنمایی رساله دانشجویان دوره دکتری به شرح زیر است:

الف) تدریس

- 1- داشتن مدرک دکتری با مرتبه استادیاری یا بالاتر؛
- 2- داشتن حداقل دو سال سابقه تدریس در مقطع کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای در رشته مربوط؛
- 3- موافقت شورای تخصصی گروه.

ب) راهنمایی رساله

- 1- داشتن سه سال سابقه تدریس در مقطع کارشناسی ارشد یا دکتری در رشته مربوط در دانشگاه ارومیه یا دانشگاه‌های مورد تأیید دانشگاه ارومیه؛
- 2- راهنمایی حداقل دو پایان‌نامه کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای دفاع شده به صورت مستقل؛
- 3- موافقت شورای تخصصی گروه.

تبصره 9: اگر سهم مشارکت اساتید راهنمای دوم یا سوم بیش از بیست درصد باشد، احراز شرایط بالا از سوی ایشان الزامی است.

تبصره 10: شرایط تعیین استاد راهنما در شیوه پژوهشی به جای سه سال سابقه تدریس، به پایان رساندن دو طرح پژوهشی به عنوان مجری می‌باشد که حداقل یک طرح باید پژوهش تقاضا- محور خاتمه یافته و یا در دست اقدام باشد.

ماده 5: تعداد واحدهای دوره

مجموع واحدهای دوره دکتری 36 واحد است که در شیوه آموزشی - پژوهشی 18 واحد آن واحدهای درسی و 18 واحد آن مربوط به رساله است و در شیوه پژوهشی نیز 8 واحد آن واحدهای درسی و مرتبط با موضوع رساله دانشجو و 28 واحد آن مربوط به رساله است. واحدهای درسی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیت‌های پژوهشی، با نظر استاد راهنما و بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب می‌شود.

تبصره 11: کلاس درس دوره دکتری با حداقل 2 دانشجوی دکتری رسمیت می‌یابد.

تبصره 12: در شرایط خاص و در صورت نیاز به تشخیص استاد راهنما و تأیید گروه، دانشجو موظف است حداکثر تا 6 واحد درسی را به عنوان دروس جبرانی بگذراند. نمره دروس جبرانی در تعیین میانگین کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره 13: گروه موظف است درس‌های جبرانی را در نیمسال اول تحصیلی، به طور دقیق مشخص و ارائه نماید و دانشجو موظف است در همان نیمسال این دروس را اخذ کند. گذراندن دروس جبرانی موجب افزایش حداکثر سنوات تحصیلی دانشجو نمی‌شود.

تبصره 14: دانشجو در مرحله آموزشی موظف است در هر نیمسال تحصیلی حداقل 6 و حداکثر 10 واحد درسی انتخاب نماید، مگر این که واحدهای باقی مانده از 6 واحد کمتر باشد. حداقل واحدها بدون در نظر گرفتن درس‌های جبرانی محاسبه می‌شود، ولی در هر صورت سقف حداکثر 10 واحد باید رعایت شود.

تبصره 15: حداقل نمره قبولی در هر درس 14 از 20 و میانگین قابل قبول نمره‌های دانشجو در همه درس‌ها 16 از 20 است، ولی چنانچه میانگین نمرات دروس آموزشی اخذ شده دانشجو کمتر از 16 باشد،

دانشجو مجاز خواهد بود، با نظر استاد راهنما، حداکثر در یک نیمسال تحصیلی، درس هایی را که نمره آنها بین 14 تا 16 می باشد، علاوه بر سقف واحدهای درسی، برای جبران میانگین کل بگذرانند. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره 16: درس هایی که دانشجو لازم است علاوه بر سقف واحدهای درسی، برای جبران میانگین کل بگذرانند، باید در برنامه درسی دوره دکتری رشته، پیش بینی و مصوب شده باشد.

تبصره 17: گروه موظف است تمامی درس های مورد نیاز دانشجو را حداکثر در سه نیمسال اول تحصیل دانشجو ارائه نماید.

تبصره 18: دانشجو موظف است تمامی درس های خود را حداکثر در چهار نیمسال اول تحصیل خود بگذرانند.

ماده 6: موضوع رساله:

دانشجو موظف است، در شیوه آموزشی-پژوهشی تا پایان نیمسال اول و در شیوه پژوهشی همزمان با پذیرش از طرح های پژوهشی تقاضا- محور، موضوع رساله خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و فعالیت پژوهشی خود را آغاز نماید. جهت استمرار فعالیت پژوهشی مراحل زیر باید انجام پذیرد:

الف- آزمون جامع

دانشجو موظف است پس از گذراندن درس های دوره آموزشی و کسب میانگین قابل قبول (حداقل 16) و احراز توانایی در به کارگیری زبان خارجی، در آزمون جامع که به منظور احراز قابلیت های آموزشی و پژوهشی دانشجو است، شرکت کند. دانشجو موظف است پس از گذراندن درس های دوره آموزشی و قبل از قبولی در آزمون جامع، بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال های مربوط برای "آمادگی برای آزمون جامع" انتخاب واحد و ثبت نام نماید. در غیر این صورت مشمول مقررات آموزشی "عدم مراجعه" خواهد شد. آزمون جامع در شیوه آموزشی- پژوهشی، به صورت دو آزمون کتبی و شفاهی، زیر نظر شورای گروه و دانشکده و توسط کمیته ای مرکب از حداقل 5 نفر به شرح زیر برگزار می شود:

1- استاد(ان) راهنما؛

2- داور خارجی؛

3- حداقل دو نفر داور داخلی از بین مدرسان دوره؛

4- معاون تحصیلات تکمیلی دانشکده به عنوان ناظر؛

5- مدیر گروه مربوط به عنوان مسئول اجرای آزمون.

تبصره 19: احراز توانایی در به‌کارگیری زبان خارجی از طریق شرکت در یکی از آزمون‌های جدول زیر و کسب حداقل نمره قبولی برای شرکت در آزمون جامع الزامی است.

نام آزمون	حداقل نمره قابل قبول
MSRT	50
IELTS	5
TOEFL IBT	50
TOLIMO	435
TOEFL COMPUTER	140
NOET	45

تبصره 20: ارائه مدرک قبولی در آزمون زبان انگلیسی برای دانشجویان خارجی دو رشته زبان و ادبیات فارسی و فقه و حقوق اسلامی الزامی نیست و برای دانشجویان ایرانی این دو رشته، احراز پنجاه درصد از کل نمره آزمون زبان عربی مورد تأیید وزارت نیز قابل قبول می‌باشد.

تبصره 21: دانشجوی موظف است حداقل یک ماه قبل از برگزاری آزمون جامع، درخواست شرکت در این آزمون را به گروه مربوط تحویل دهد.

تبصره 22: دانشکده موظف است حداقل دو هفته قبل از برگزاری آزمون جامع، مجوز شرکت دانشجوی در این آزمون را به شرط احراز شرایط صادر کند.

تبصره 23: آزمون جامع در هر رشته/گرایش حداکثر دو بار در سال و به فاصله 6 ماه (اولی در اردیبهشت و دومی در آبان ماه) برگزار می‌شود. برنامه زمان‌بندی آزمون جامع مطابق تقویم تحصیلات تکمیلی دانشگاه، به پیشنهاد گروه و پس از تصویب شورای آموزشی دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می‌شود.

تبصره 24: آزمون جامع پایان دوره دکتری تخصصی **DV.Sc** و **Ph.D** در دانشکده دامپزشکی، از نظر ترکیب هیئت ممتحنه و نحوه برگزاری آن مطابق آیین‌نامه‌های مصوب گروه دامپزشکی وزارت، قابل اجرا است.

تبصره 25: در شیوه پژوهشی، احراز قابلیت‌های پژوهشی دانشجو براساس روند پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی دانشجو است که در پایان هر دو نیمسال تحصیلی از سوی کمیته راهبری سنجیده می‌شود.

تبصره 26: میزان پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی دانشجو در شیوه پژوهشی به صورت قابل قبول و غیر قابل قبول سنجیده می‌شود. در صورت احراز درجه قابل قبول از سوی کمیته راهبری، دانشجو می‌تواند به فعالیت‌های پژوهشی خود ادامه دهد.

تبصره 27: چنانچه میزان پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی دانشجو در شیوه پژوهشی از سوی کمیته راهبری غیر قابل قبول سنجیده شود، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده خواهد شد تا روند فعالیت‌های پژوهشی خود را به سطح قابل قبول ارتقاء دهد. در غیر این صورت، از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

دستورالعمل برگزاری ارزیابی جامع

- 1- آزمون کتبی 70 درصد و آزمون شفاهی 30 درصد نمره کل را تشکیل می‌دهند؛
- 2- میانگین کل نمرات دانشجو در آزمون‌های کتبی و شفاهی، با اعمال ضرایب بالا، نباید از 16 (80) از 100 کمتر باشد؛
- 3- آزمون کتبی شامل دو یا سه عنوان درس در زمینه اصلی رشته/گرایش به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب شورای تخصصی گروه می‌باشد؛

4- آزمون شفاهی شامل سوالاتی در زمینه توان علمی، قدرت بیان، استدلال و استنباط دانشجو و طرح تحقیق رساله دانشجو به تشخیص کمیته برگزاری آزمون جامع می‌باشد؛

5- گروه موظف است نتیجه نهایی آزمون جامع را حداکثر دو هفته پس از برگزاری، از طریق دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش نماید؛

6- در صورت عدم موفقیت در آزمون جامع، دانشجو می‌تواند تنها برای یک بار دیگر با رعایت مدت مجاز و با ابلاغ کتبی معاون تحصیلات تکمیلی دانشکده، در آزمون جامع بعدی شرکت کند؛

7- دانشجو باید حداکثر تا پایان نیمسال ششم (قبل از شروع نیمسال هفتم) در آزمون جامع قبول شده باشد. در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

ب- تصویب پیشنهاد رساله

1- دانشجو موظف است حداکثر یک نیمسال پس از قبولی در آزمون جامع و حداکثر تا پایان نیمسال هفتم تحصیلی، پیشنهاد رساله خود را که مطابق با فرم مصوب دانشگاه است و با همکاری استاد(ان) راهنما تهیه می‌شود، به شورای گروه ارائه دهد.

2- بررسی و تصویب پیشنهاد رساله در گروه مربوط و در جلسه‌ای با حضور استاد(ان) راهنما، انجام می‌پذیرد و دانشجو موظف است در این جلسه حضور داشته باشد و از پیشنهاد رساله خود دفاع کند.

3- کمیته رساله متشکل از استاد(ان) راهنما و حداقل سه نفر عضو هیئت علمی متخصص در زمینه پژوهش رساله دانشجو دانشجو می‌باشد که به پیشنهاد گروه و پس از تأیید معاون تحصیلات تکمیلی دانشکده، تعیین می‌گردد.

4- چنانچه دانشجو تا پایان نیمسال هفتم تحصیلی، نتواند پیشنهاد رساله خود را به تصویب برساند، مراتب به تحصیلات تکمیلی دانشکده گزارش می‌شود و در صورتی که شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده دلایل تأخیر را موجه تشخیص دهد، به دانشجو فرصت داده می‌شود تا پایان نیمسال هشتم، پیشنهاد رساله خود را به تصویب نهایی برساند، در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

5- شورای گروه و شورای دانشکده موظفند پس از دریافت پیشنهاد رساله دانشجوی، حداکثر تا یک ماه فرایند داوری را تکمیل و نتیجه را اعلام نمایند.

تبصره 28: دانشجوی پس از موفقیت در آزمون جامع و تا زمانی که از رساله خود دفاع نکرده است، موظف است بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال‌های بعد برای رساله انتخاب واحد و ثبت نام نماید، در غیر این صورت مشمول مقررات آموزشی عدم مراجعه می‌گردد.

تبصره 29: عدم مراجعه به منزله انصراف از تحصیل تلقی می‌گردد. بازگشت به تحصیل دانشجوی منوط به تأیید شورای گروه، شورای دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و پرداخت جریمه دیرکرد است. میزان جریمه دیرکرد در هر نیمسال معادل شهریه ثابت همان ورودی می‌باشد.

تبصره 30: دانشجوی باید در هر نیمسال تحصیلی مطابق تقویم تحصیلات تکمیلی دانشگاه، گزارش پیشرفت تحصیلی خود را بر اساس طرح پیشنهاد رساله، ارائه نماید و نتیجه آن را در فرم مخصوصی که باید به امضای استاد(ان) راهنما، و مدیر گروه رسیده باشد، به آموزش دانشکده ارسال کند. ثبت نام نیمسال‌های بعدی دانشجوی منوط به ارائه گزارش پیشرفت تحصیلی می‌باشد و عدم ارائه آن به منزله انصراف از تحصیل تلقی می‌گردد.

تبصره 31: ثبت نام دانشجویی که در فرصت مطالعاتی به سر می‌برد، پس از ارائه گزارش پیشرفت تحصیلی صورت می‌گیرد.

ماده 7: دفاع از رساله

دانشجو پس از تدوین رساله و تأیید استاد راهنما و به شرط کفایت دستاوردهای علمی رساله، موظف است در حضور هیئت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره 31: کفایت دستاوردهای علمی رساله، چاپ یا اخذ پذیرش نهایی حداقل یک مقاله برای دانشجویان در شیوه آموزشی-پژوهشی و دو مقاله برای دانشجویان شیوه پژوهشی در مجلات علمی-پژوهشی دارای نمایه معتبر بین‌المللی و مورد پذیرش هیئت ممیزه دانشگاه است. در شیوه پژوهشی، باید استاد راهنما، مسئولیت کفایت کار انجام شده دانشجوی را برای پاسخگویی به کارفرما یا دستگاه اجرایی بپذیرد.

تبصره 32: در شرایط خاص و در صورتی که دانشجویان هر دو شیوه از تولید دانش فنی، ثبت اختراع، اکتشاف و نوآوری "ارزیابی و تأیید شده توسط مراجع ذیصلاح علمی" مورد تأیید وزارتین، آثار بدیع هنری، کتاب تألیفی و تصنیفی "مورد تأیید دستگاه متقاضی" برخوردار باشند، پس از تأیید هیئت داوران و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه از ارائه مقاله معاف خواهند بود.

تبصره 33: آخرین گزارش پیشرفت تحصیلی، می تواند به عنوان جلسه پیش دفاع از رساله تلقی گردد.

تبصره 34: مجوز دفاع از رساله، پس از احراز کفایت دستاوردهای علمی که به تأیید استاد(ان) راهنما و مشاور رسیده است، از سوی تحصیلات تکمیلی دانشگاه صادر می شود.

ماده 8: ترکیب هیئت داوران

ترکیب هیئت داوران به شرح زیر است:

- 1- استاد(ان) راهنما؛
- 2- استاد(ان) مشاور؛
- 3- دو نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه در رشته مربوط با مرتبه استادیاری یا بالاتر با حداقل دو سال سابقه تدریس در دوره های تحصیلات تکمیلی به پیشنهاد استاد راهنما و انتخاب مدیر گروه و تأیید شورای دانشکده به عنوان داور داخلی؛
- 4- یک نفر عضو هیئت علمی خارج از دانشگاه در رشته مربوط با مرتبه دانشیاری یا بالاتر به پیشنهاد استاد راهنما و انتخاب شورای تخصصی گروه و تأیید شورای دانشکده به عنوان داور خارجی؛
- 5- معاونت تحصیلات تکمیلی دانشکده یا نماینده ایشان که از بین اعضای هیئت علمی گروه مربوط انتخاب می شود، صرفاً جهت نظارت بر حسن برگزاری جلسه دفاع.

تبصره 35: گروه های آموزشی می توانند داور خارجی را با مرتبه دانشیاری یا بالاتر از سایر گروه های آموزشی دانشگاه نیز دعوت نمایند. لیکن این موضوع نمی تواند مانع از استفاده از اساتید سایر دانشگاه های کشور (زیر نظر وزارتین) باشد.

تبصره 36: در شیوه پژوهشی، دستگاه متقاضی می‌تواند یک نفر را به عنوان استاد مشاور معرفی کند که مشاور دانشجو در دفاع و داوری‌ها باشد و به عنوان عضو هیئت داوران در جلسه دفاع حضور داشته باشد.

تبصره 37: درخواست صدور مجوز دفاع از رساله، پس از تأیید استاد(ان) راهنما و مشاور، باید حداقل دو هفته قبل از تاریخ دفاع به گروه تحویل داده شود و پس از تأیید گروه و تحصیلات تکمیلی دانشکده، حداقل ده روز قبل از تاریخ دفاع به تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسیده باشد.

تبصره 38: حداقل زمان لازم بین تصویب پیشنهاد رساله در شورای دانشکده و دفاع از رساله، شش ماه می‌باشد.

ماده 9: برگزاری جلسه دفاع

اداره جلسه دفاع به عهده مدیر گروه مربوط است. این جلسه با حضور هیئت داوران و ضوابط مشروح در ماده 8 شیوه نامه و در صورت امکان با همان اعضای هیئت داوران آزمون جامع برگزار می‌شود. حضور معاونت تحصیلات تکمیلی دانشکده یا نماینده ایشان، استاد راهنما و داوران خارجی و داخلی برای رسمیت یافتن جلسه دفاع و داوری ضروری است.

ماده 10: ارزیابی رساله

ارزیابی رساله بر اساس کیفیت علمی پژوهش انجام شده، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از یافته‌های پژوهشی و نحوه نگارش رساله انجام می‌شود و نتیجه آن به یکی از دو صورت زیر تعیین می‌شود:

الف) قبول (در یکی از سطوح: عالی، بسیار خوب، خوب)؛

ب) غیر قابل قبول.

تبصره 39: ارزیابی رساله در دو مرحله انجام می شود. ابتدا قبول بودن یا غیر قابل قبول بودن رساله به رأی گیری محرمانه گذاشته می شود و در صورت قابل قبول بودن رساله، نمره و درجه آن بر اساس میانگین نمرات اعضای هیئت داوران (با رأی گیری مجدد محرمانه) تعیین می شود.

تبصره 40: نتیجه درجه ارزیابی، بر مبنای جدول زیر در صورتجلسه دفاع درج می گردد:

نمره	درجه
19 تا 20	عالی
17 تا 18/99	بسیار خوب
16 تا 16/99	خوب
کمتر از 16	غیر قابل قبول

تبصره 41: چنانچه رساله دانشجو "غیر قابل قبول" ارزیابی شود، بنا به تشخیص هیئت داوران و با ابلاغ کتبی معاونت تحصیلات تکمیلی دانشکده، دانشجو مجاز است طی حداکثر شش ماه، به شرط این که از حداکثر مدت مجاز تحصیل بیشتر نشود، اصلاحات لازم را در رساله به عمل آورد و صرفاً برای یک بار دیگر از آن دفاع کند.

ماده 11: درجه دکتری

دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و کسب درجه "قبول" از رساله خود، دانش آموخته دوره دکتری شناخته می شود و به دریافت درجه دکتری تخصصی (Ph.D) نایل می گردد.

تبصره 42: مدرک دوره دکتری حسب مورد با ذکر شیوه (آموزشی - پژوهشی یا پژوهشی) صادر می شود.

ماده 12: مدت دوره

مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری در شیوه آموزشی - پژوهشی حداقل سه سال و نیم و حداکثر چهار سال و نیم و در شیوه پژوهشی حداقل 3 سال و حداکثر 4 سال است.

تبصره 43: در صورت ضرورت، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌تواند حداکثر تا یک نیمسال به این مدت بیفزاید.

تبصره 44: در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود، یا بروز مشکلات غیر قابل پیش‌بینی، در مدت مجاز موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنما، کمیسیون موارد خاص دانشگاه می‌تواند حداکثر یک نیمسال تحصیلی دیگر، سنوات تحصیلی دانشجو را تمدید کند.

ماده 13: محرومیت از تحصیل

در موارد زیر دانشجو از لحاظ آموزشی از ادامه تحصیل در دوره دکتری محروم می‌شود:

(الف) میانگین کل نمره‌های درسی دانشجو (با رعایت تبصره 15) کمتر از 16 شود؛

(ب) رساله دانشجو (با رعایت تبصره 41) و دفاع مجدد " غیر قابل قبول " ارزیابی شود؛

(ج) مدت مجاز تحصیل دانشجو (با رعایت تبصره 44) به پایان برسد؛

(د) صلاحیت علمی دانشجو برای استمرار فعالیت‌های پژوهشی پس از دو آزمون جامع احراز نشود؛

(ه) اعلام عدم مراجعه برای ثبت نام در یک نیمسال تحصیلی از دانشکده مربوطه.

تبصره 45: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره دکتری، دانشگاه مجاز است با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، صرفاً گواهی درس‌های اخذ شده را بر اساس کارنامه تحصیلی دانشجو صادر کند و در اختیار وی قرار دهد.

تبصره 46: دانشجوی انصرافی یا اخراجی موظف است به کلیه تعهداتی که سپرده است عمل کند. در هر حال، صدور گواهینامه و ارائه ریز نمرات موضوع تبصره 40 منوط به تسویه حساب با دانشگاه است.

ماده 14: سایر موارد

(الف) تحصیل در دوره دکتری به صورت تمام وقت می‌باشد.

ب) دانشجو می‌تواند در طول دوره تحصیل با موافقت استاد راهنما، گروه و تحصیلات تکمیلی دانشکده، با رعایت حداکثر سنوات مجاز تحصیلی (به استناد ماده 12) و پذیرش مسئولیت عواقب ناشی از آن، حداکثر از دو نیمسال مرخصی تحصیلی یا حذف ترم با احتساب در سنوات تحصیلی استفاده کند.

ج) درخواست مرخصی تحصیلی در اولین نیمسال ورود به دانشگاه مجاز نمی‌باشد.

د) برای زمان بارداری و وضع حمل، پس از ارائه گواهی قابل قبول، مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال صادر می‌شود. مرخصی زایمان طبق آیین‌نامه وزارت، جزو سنوات مجاز تحصیلی دانشجو محسوب نمی‌شود.

ه) تفسیر مواد آیین‌نامه دکتری برعهده وزارت و تفسیر شیوه‌نامه اجرایی برعهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

ماده 15: این شیوه‌نامه اجرایی، براساس آیین‌نامه دوره دکتری (شماره 21/57209 مورخ 1389/9/17) مصوب جلسه 775 مورخ 1389/8/8 شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی در یک مقدمه و 15 ماده و 46 تبصره تنظیم شده و در تاریخ 1394/2/6 به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسید. این شیوه‌نامه اجرایی از تاریخ ابلاغ آن لازم‌الاجرا است و آیین‌نامه‌های قبلی و تمام مقررات و بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این شیوه‌نامه لغو می‌گردد.